

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
prof. dr hab. Piotr Gliński

Warszawa, 03 lutego 2022 r.

BM-WP.070.1.10.2022

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w załączeniu przekazuję opinię uzupełniającą do poprawki projektu ustawy o zmianie ustawy o kinematografii (**druk senacki nr 355**). Pragnę również wskazać, że w mocy pozostaje stanowisko wyrażone w opinii z dnia 27 lipca 2021 roku.

Na wstępie pragnę wskazać, że inicjatywy związane z dostępnością dóbr kultury dla osób ze szczególnymi potrzebami są traktowane przez Ministerstwo z wielką uwagą. Jednakże przedstawiona w opiniowanej inicjatywie ustawodawczej propozycja wymaga zgłoszenia szeregu uwag oraz wątpliwości.

I. Omówienie projektu po uwzględnieniu zgłoszonej poprawki

Przedmiotowy projekt ustawy zakłada zmianę ustawy o kinematografii. Zgodnie z treścią poprawki podmiot prowadzący dystrybucję byłby zobowiązany do wystąpienia przed rozpoczęciem dystrybucji filmu do Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej o nadanie numeru identyfikatora. Nadanie numeru identyfikacyjnego byłoby możliwe jedynie w przypadku, w którym podmiot wnioskujący stworzył do utworu audiodeskrypcję i napisy do tego filmu w wersji audio i przekazał je nieodpłatnie państwowej instytucji kultury wyspecjalizowanej w zakresie ochrony narodowego dziedzictwa kulturalnego w dziedzinie kinematografii.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa, tel.: 22 42 10 401, fax: 22 826 75 33, e-mail: minister@kultura.gov.pl

Jak należy rozumieć, treść poprawki (zmiana proponowanej treści art. 30a) zmierza do nałożenia obowiązku stworzenia audiodeskrypcji wprost na podmiot prowadzący dystrybucję filmu. Dystrybutor „w ciągu trzech pierwszych miesięcy następujących po dniu pierwszego publicznego pokazu na polskim rynku ma być rozpowszechniany, w co najmniej 10 kinach”, byłby zobowiązany do stworzenia audiodeskrypcji i napisów filmu w wersji audio. Zobowiązanie to dystrybutor miałby zrealizować nie później niż do dnia rozpoczęcia rozpowszechniania filmu. Należy również wskazać, że przepis ten wymaga doprecyzowania albo korekty legislacyjnej. Nie jest bowiem jasne, w jaki sposób należy rozumieć „pierwszego publicznego pokazu na polskim rynku”. Jeśli bowiem przepis ten odnosi się do premiery, to należy wskazać, że dystrybucja filmu następuje bezpośrednio po premierze, która jest pierwszym publicznym odtworzeniem utworu.

II. Istotne zastrzeżenia związane z przedłożoną propozycją

Jak wskazywano w stanowisku z dnia 27 lipca 2021 r., przedstawiona propozycja zmiany ustawy o kinematografii w proponowanym kształcie, nie może zostać uznana za trafną. Postulaty związane ze zwiększeniem dostępności produkcji dla osób z niepełnosprawnościami mogą zostać osiągnięte za pomocą rozwiązań pozaustawowych, co ma miejsce w przypadku filmów dofinansowanych ze środków Polskiego Instytut Sztuki Filmowej. Poniżej wskazuję główne zastrzeżenia do projektu. Zmiany takie nie mogą również odbywać się bez porozumienia i dialogu z rynkiem filmowym, szczególnie iż przedstawiona poprawka nakłada na dystrybutora konkretne obowiązki, z którymi łączą się koszty.

1. Brak oszacowania kosztów oraz wskazania źródeł finansowania

Propozycja nakłada nowe obowiązki na przedsiębiorców, które w projektowanym kształcie trudno uznać za zgodne z zasadą proporcjonalności. Przedłożona inicjatywa ustawodawcza w sposób istotny ingeruje w działania podmiotów, które nie otrzymują środków publicznych na swoją działalność, w tym podmiotów zagranicznych. Nałożenie obowiązków na przedsiębiorców powinno odbyć się z poszanowaniem ich praw i w zgodzie z zasadą proporcjonalności. W przypadku przedłożonej propozycji jest to ingerencja w prawo własności, nakładana bez dialogu z zainteresowanymi. Ustawodawca, wprowadzając normę prawną, powinien rozważyć wszystkie skutki jej wprowadzenia, zatem zarówno potrzeby osób z niepełnosprawnościami, jak również przedsiębiorców. Powinien ocenić, czy dany cel możliwy jest do osiągnięcia w inny sposób niż poprzez obowiązek ustawowy.

2. Dotychczasowe ustawowe zadania PISF

Wskazanie w poprawce państwowej instytucji kultury wyspecjalizowanej w zakresie ochrony narodowego dziedzictwa kulturalnego w dziedzinie kinematografii jest trafnym założeniem ze względu na zakres wykonywanych przez tę instytucję zadań. Jednak brak jest oszacowania, czy instytucja ta, bez istotnego wsparcia finansowego, jest w stanie ten obowiązek spełnić. Obecnie czynione są starania, by zapewnić lepsze przechowywanie zbiorów filmowych ww. instytucji, co łączy się z istotnymi nakładami finansowymi.

Należy także dodać, że problemy związane z dostępnością kinematografii dla osób z niepełnosprawnościami zostały już dostrzeżone w Uchwale nr 102/2018 Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2018 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Dostępność Plus. W ramach Programu przewidziano działania związane z dostępnością treści multimedialnych, m.in. przez ww. zobowiązanie producentów materiałów filmowych współfinansowanych ze środków publicznych do zapewnienia w nich audiodeskrypcji, napisów dla niesłyszących lub tłumacza PJM, a także przez wprowadzenie rozwiązań (w postaci standardów lub certyfikatów) dla producentów lub dystrybutorów filmowych, wprowadzających filmy zagraniczne na polski rynek, umożliwiającym dostęp do dystrybuowanych przez nich treści osobom z niepełnosprawnościami, w tym osobom z dysfunkcją wzroku (na przykład audiodeskrypcja, wersja lektorska) lub dysfunkcją słuchu (na przykład napisy dla niesłyszących, tłumacz PJM).

Z wyrazami szacunku
z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
SEKRETARZ STANU

Jarosław Sellin